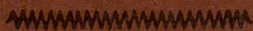

4 : 31 agost 1947 - 31 desembre 1947.

ENRI

(Marca Registrada)

CUADERNO N° 051 50 HOJAS

31 d'agost del 1947

He llegit la part de l'estiu passat del meu diari. La mateixa impressió d'estanyers que al rellegir-ho tot, a principis d'aquest estiu. Compreenc, no obstant, encara, la meua situació de llavors, i veig com m'he anat allunyant d'allò. Allí mateix està explicat; la meua situació d'ara és conseqüència de la progressiva imprecisió del meu temperament vital a les coses, que l'estiu passat vaig començar a veure com una solució i a proposar-me. És a dir:

1er Vaig començar per tallar tot examen de mi mateix, precisament al moment just que aquest examen semblava obligar-me al suïcidi, potser per què vaig arribar al punt d'optar entre aquest i ~~el~~ seguir vivint sense saber el per què: no suïciant-me, tampoc calia seguir buscant en mi el que sabia que no trobaria. La mateixa situació que m'obligava al suïcidi, m'obligava, si no em decidís, al "détachement

de soi-même" que havia de salvar-me.

2ª Així doncs vaig entegar-me, sense buscar justificacions, a les ocupacions banals de sempre, dirigit només per la idea de no violentar-me - i de no provocar violències: en efecte, vaig acceptar la retirada, en guiant als deuen's.

3ª Naturalment que feia uns mesos que havia esperat en el futur!... Allò més o menys va conduir-me. Així, em vaig matricular a Filosofia i Lletres i, puix a puix, els deuen's em van resoldre el tercer problema, el de la solitud.

4ª Per últim, l'estar ocupat i entengut amb el llatí i el grec, em va proporcionar un contacte amb el món, és a dir, un hàbit, un lloc, on estar i viure.

Tot això m'ho havia proposat; és a dir, vaig tindre èxit. Però va aparèixer aquell primer trimestre algo nou, que era la sublimació de les preocupacions anteriors sobre mi, basat en ~~el~~ contacte vivíssim amb la mort que ^{pic} més d'un any ^{que} arrossegava ^{cap} avui.

xorament. Vaig arribar a una comprensió profundíssima de la vida, de la individualitat radical de cada un i del seu fons d'angoixa personal. Naturalment, a través de mi mateix i per què decisivament m'afectava a mi mateix. Per una part, allò em situava molt més sobre mi mateix i en una veritable independència i llibertat. Aquell moment de llibertat, però, vaig usar-lo malament; en el fons, no vaig veure'n la importància; no estava encara advertit. I, per això, després, quan tot es resolgué en un vague recort, va perseguir-me la mala consciència. El raste n'és el diari del tercer trimestre: sembla, allí que hagués torçat a la situació anterior. Però, no: en realitat, era un nou desconcert; potser, el pas a l'estat actual.

Perquè ara la mort no existeix. Tot la realitat que ha anat adquirint el uoió (en el sentit de que el veig segur, no de que el senti profundament) m'ha allunyat de la mort. Només el prejudici d'a-

questa ~~reaproximació~~ sistemàtica, aquest últim trimestre del curs, el meu desconcert. Quan, en realitat, tot m'ofereix seguretat.

Aquest estiu (aquests dos mesos que han passat tan rapidament!) he començat a estar fora del meu passat. Tranquil·litat, casi sense recursos. Alleujament de tot, inconsciència. Alegre o trist, buit o actiu, com en un somni de vegetació.

He d'observar, com a senyals d'alguna cosa que no sé explicar — ni m'esforço a aconseguir-ho:

No em videntaria casi gens que qualsevol llegís el meu diari. En certa manera, jo em sóc indiferent; no veic que m'afecti la dignitat.

Al mateix temps, acceptació i comprensió de la diversió. Com si estés justificat; però sense que l'estar justificat tingui res de decisiu. És a dir: banalitat.

Amés, no entenc els llibres. Aquest estiu he elegit: "Vals", "Cuadernos de Malte...", "La Condition Hu-

maire", "Vida de Socrates", "Hijos de la Ira", "Sombra del Paraíso" etc. Aquesta enumeració una mica breu només vol dir que ~~dececapund'edecumhettat~~ són els que abans m'afectaven o m'haurien afectat. Ara bé, l'un m'ha divertit, l'altre m'ha "interessat"; algú m'ha obsessionat; cap, però, m'ha afectat: no els he entès. La prova: a veur he agafat "Galdalus" i he hagut de deixar-lo - no l'enténis; com abans, s'entén.

Un dia - no fa gaire - vaig pensar que era possible fer-ho tot: era la primera vegada que ho pensava.

En fi, estic temptat de creure, com Miss Virginia Woolf, que el mal només és ridícul. Equival a que requés, si fos catòlic, que Déu és marxa bo per sostindre un Infern.

Submersió de les ... en un oblit immediat. No adquireixen hennenditat. Fa temps que no somio - despert o adormit -, pressencs.

En el fons, crec que he arribat a l'alliberació. Així, encara que iès no tingui meu, estic tranquil: no tenc catàstrofes. Però és una alliberació que no és "llibertat" humana - és llibertat angèlica. Angels!!...

(10-set. - Cal observar que aquesta última exclamació no té sentit.)

10 de setembre

Necessito adormir-me desseguida que apasqui el lleum i per això he d'esperar a estar ben causat. Estic cotipat i em posaré a suar desseguida.

Si apago el lleum ho veig tot diferent. Ara, tot està disposat davant meu, cada cosa ben individualment autònoma i present - i inútil, tan poc interessant. A les fosques, el meu estat mig febrís ajuda a la metamòrfosi. Els objectes es van submergeint l'un en l'altre, encara que siguin més evidents i forts que mai. Sembla que una necessitat els el·ligui al passat i anuncien un futur. També, un vel de somni, una proximitat cordial els confereix més íntims, els transformo "més enllà" o els eleuço al record. No sé a quin punt estan, de la meua preocupació. La vida és dolçament ignorada i ensimismada. Una filla s'acosta amb automòbil i la policia està a punt. És la febre?

15 de setembre, dilluns

Sensació d'esfondrament —, i al voltant, la realitat — que ataca.

He estat una estona a l'habitació de l'Amàlia, gairebé a les finestres mentre fumava una cigareta, per refrescar-me el cap d'estudiar D.C. I s'ha reproduït ~~el~~ l'estat d'espirit que m'angoixa-va el curs 45-6, quan vaig quedar-me tot el temps a Reus i ocupava aquella habitació.

He intentat analitzar la situació, però no he conseguit ~~establir~~ una explicació suficient. Però el que ara veig i he ~~un~~ d'acceptar és que tot — i per tant, aquell hivern — depèn, per mi, del que hi ha, del que m'opereix aquella habitació. Només allí, avui, ara mateix, se m'ha reproduït aquell hivern horribil.

La impressió és de ... sordidesa, per expressar-ho d'alguna manera. Se m'apareix la vida en el que té de més baix, sordid, desesperat, mancat i pobre. Una invasió de tristesa seca, total, sense

que sigui possible aprior-se en res, en cap esperança, en cap record, ~~en~~ en cap interès del present. No és una conclusió general que s'estengui desitiosadament sobre una realitat que, en el fons, encara ^{redueixi;} ~~independència~~ és, al contrari, un estat, pur i, men, que no té explicació ni justificació; és un fet brutal.

Qui hi hà, però, allí? Primerament una lleu clau, uniforme, crua, sense matisos, que retalla els objectes sense pietat. Un panorama de teulats irregulars, de carrers desordenats, de cares lletjes i miserables, amb la sordidesa d'una decoració absurda, inútil, de vestre d'obres o de pastisses pretensives. Cases a mig fer, incongruents, i que la major part ensenyen la part de darrera. I corolles, de camions, de carros lents, d'obriers que piquen, que canten, que criden; Fordes retallats i independents, insistents.

~~Però, en definitiva, hi hà al-~~
Però, en definitiva, hi hà al-

grues cosa d'especial, d'inlunà, d'essencialment desordenat, que no he trobat enlloc més, que no trobo aquí, al despats, ni al menjador, ni a Barcelona, ni vaig trobar a França. L'irracional és això precisament.

L'únic que puc relacionar-li és, ja molt llunyana, l'angoixa que em produïa, als 10 o 12 anys, tot el que no fos nou i geomètric; potser també, la impressió que em produïen a Barcelona els ciues de barrada i el seu públic de genteta i, per últim, - m'ho ha recordat, allí, el xiulet del tren - el barri de Larrera l'estació, a Bordus, on vaig anar a demanar feina.

Es doncs, una impressió de desordre material, físic, que revela, massa viu, un desordre moral? Però, com això pot opinar-me tan furiosament, tan desamparadament?

Pel deus, una altra cadena d'associacions m'ha portat a considerar altra cop angiosament la

qüestió de la llibertat, com l'any passat,
(potser) ^{enc} una mica més tard, fins a l'expirar
del novembre); d'una manera unet di-
ferent, doncs, ~~de~~ de la que consta
al començament d'aquesta llibreta. És
necessari morir, per viure.

(Que arribem deslliurats-ne, els
deus, de la imbecilitat.)

Lligat amb aquest parienteri: U-
namuno parla de "pudor"; d'altres, d'hu-
miliació; Heidegger, de "culpa" fonamental.

(I aquell que parla de complex
d'inferioritat!) Però, l'important, és
que a mi, i a tothom, ningú els

*és a dir, de
la manca de
companyia.
Pès més!

~~* el cas és que
no voldria en-
tregar-me a
ningú... que
jo no em deixi.~~

* sense res ni
ningú al dar-
rens o al cor-
tat...

deslliurats de la solitud.* Els que parlen
de tradició són uns inconscients. I
no crec en els àngels[✱]; encara que

només sigui per què, de tant en
tant, m'interessa, vull, no assem-
blar-me'hi. - La sequestre de Porters?

Estar sol vol dir estar me, lucid,^{*}
davant de l'acte banal: Què m'importa?

L'única companyia és la de la decisió
per la mort, que és també solitud, - i
que ningú consegueix.

La mort és un atac a la vida; no és res per la vida. Tot el demés és, o Xerrameca, o, d'alguna manera, suïcida, és a dir entrega voluntària a la mort, i conscient, responsable entrega. Repeteixo, és necessari morir, per viure.

Naturalment, estudiaré Civil. Hi havia una època en què no podia. No sé què m'ajuda ara a donar la patada exacta per l'equilibri. Ara sé ben clar com és d'irracional això i allò, és a dir, la successió d'actualitats que no s'adiuen, per què cada una ve pel seu cantó; però ara sé exercir-me a posar, després d'allò, això, i res d'altre. És, segurament, que s'agafa experiència.

El cas és que mentre he escrit això m'hauria importat que algú ho llegís. Ara, ja no m'importaria tant.

16 de setembre, ~~divendres~~ dimarts

El dissabte m'examino. Vaig disposar el divendres passat que estudiaria les 50 lliçons del D.C. a raó de 10 diàries - és a dir, acabant demà. Però he perdut, entre aquests quatre dies, més de 10 lliçons. He estudiat forçat, sense brillantor. Per això ahir estava a punt per aquell estat.

Ahí a la nit vaig llegir troços del llibre d'Adler. Sorpresa i vanitat.

Però avui, malgrat la satisfacció de trobar una explicació, m'ha estat més difícil que cap dia, estudiar. Negur.

No obstant, satisfacció de "dominar", a l'hora de dinar. Ja mai més, l'opressió a causa de la violència heuembuda al meu voltant, per evollora que es rabeji. "dominar" vol dir no deixar-se dominar. M'ha costat molt no constatar el meu paper - imorat - de "loquero". He hagut d'empassar-m'ho, però després me n'he felicitat abundantment. Alegria.

He sortit a tallar-me el cabell; i ^{uns} ~~uns~~ dies que estava tancat a casa,

per a causa del còrticat. Avui ja m'he sentit bé físicament.

He comprat el volum 5è d'Ortega i, llegint-lo, he oblidat d'estudiar.

Però he pensat en un dia d'aquesta primavera, cap a fi de curs, que estíveu reunits a casa ~~del~~ de Rudi, amb en Gispert. Va emenyar-me unes cartes magnífiques; després va vendre el corresponsal i, abans de que en Gispert i jo marxéssim, van cantar, com a tres magnífics beneïts, una cançó de Bach. I he decidit aprovar.

Es possible, en definitiva, una vida límpida; per això no estic d'acord amb el que escriuís ahir.

Aquest estiu he començat a pensar que és possible, sense falsejaments, considerar vits els estats que no permeten l'alegria. És un error i és poc net descobrir-los, fer-ne espectacle.

Hi ha persones que no complirien

el seu deure, si no tinguessin necessitat de justificar-se a si mateixes el seu orgull, la seva egolatria. Però aquest deure és només un turment - i tota la seva vida, per què mai aconseguiran la seva ambició. ~~insatisfacció~~ ~~la seva insatisfacció~~

* però no es justifica per si mateixa, no és una satisfacció de "santedat"

és total; ~~però~~ allò que desitgen no és justificable per si mateix; és diuers, o consideració social, o submissió total dels demés.*

* però tant, existeix una compensació d'obtenir "bons"

Orgull i egolatria, però, inconscients; és una supervaloració constituïda abans de que hagi pogut operar la consciència. Aquesta només té davant seu: una ambició material massa "terrenal", però considerada ~~deu~~ ~~un~~ com un mínim exigible (provocada per novel·lies*, que

* desconeixement de la realitat de la vida.

deix el capellà), un mínim dels que fan dir: "ni això!...", i l'insuportable ~~deure~~ ~~consequència~~ complement compensador d'un deure cegut ~~de l'ambició~~ ingènument en només el peu de sacrificis pagat per aconseguir l'ambició. Tots els

simtomes del que Adler en diu vanitat.
La culpa, però, és del destí; que
el constitueix, també, la "mala fe",
de Sartre. Són els terrors de l'infern,
de la mort, els que han donat
tanta evidència a les exigències morals?
Possiblement és així: a la balança
hi ha d'haver una part de bones
obres. O, potser, per què des del
principi alguna cosa de l'ambient
li exigeix ésser perfecte?

No he d'oblidar, que els de l'altre
banda (i jo acabo d'entrar-hi)
jutjen sense pietat. Tindre sempre
al davant que no hi ha responsa-
bilitat, no hi ha mala fe en
el sentit normal.

Estadis: la Veritat, en un sentit
total, és un objecte que existeix, una
cosa que han dit ja i que està disper-
sa en els llibres i cal trobar; la
Veritat és íntima i atzarosa, un
acte de creació casi, que cal des-

cobrir; la Veritat és una utopia, existeixen només veritats parcials, relatives, meridians i, a més, la realitat, oferta al nostre gust.

7 d'octubre, dimarts

A Barcelona, des d'ahir, per començar el curs.

Amb en Costafreda, ahir, després de sopar, i fins a les dues. No ens havíem vist des del juny passat i ja no recordava amb què em "matava" llavors. Per això em vàn poguer semblar que establim una certa cordialitat, ~~un cert grau de~~ almenys de paraula, en la nostra conversa. Però aviat vaig recordar-ho perfectament: no l'interessa. (Què? Tot - és a dir, res.) Passat el primer moment, de preguntes sobre l'estiu etc. etc., va llençar el seu paquet sobre la taula: desesperació ^{que} jo vaig interpretar ~~ho~~ com la ~~desesper~~ conseqüència d'una explor-

ció íntima sobre les pròpies capacitats; aspiració enorme vers la creació i dubte, previs sobre la possibilitat de realitzar-la; és a dir, el constant dubte sobre un mateix, l'interminable deliberació; entretant, la vida estèril i miserable, en un erem d'impotència; la vida sense sentit, entre el caos de tota la realitat, impenetrable i massa insegura - per què mai afrontada, mai atravesada per un projecte i una acció. Tot provocat per una sèrie de prejudicis, de idees falses sobre la poesia i moltes altres coses tan tíssimes... Vaig aproximar, doncs, la seva situació a la meua de fa dos anys, amb la mateixa "impaciència" davant d'un mateix i amb els demés, que molesten, irriten i espugnen. No obstant, el que em deia em relliscava per la superficialitat; incapacitat per entendre-ho; estic massa buit, imbecilitzat. Vaig intentar aclarir-li de què es tractava i vaig dir-li que, sen-

Zillament, abandonés la seva preocupació, ocupant-se en qualsevol cosa que el distraigués. Probablement no ens vàrem entendre.

D'una part, estic contra ell per què s'aferra als seus delirionis. Però ell té raó! — contra mi. Està equivocat, en quant a ell; però fins i tot així, i a pesar de que només té el cap confús, no puc deixar-lo; ni'acusa, i amb raó. Estic en un estat de torteria apagada i neutra, que no val una punyeta; i mentre jo estigui així, la preocupació d'en Costafreda, per inútil que sigui, val més.

9 d'octubre, dijous

Amb en Costafreda, ahir, tota la tarda. Aquesta vegada amb verdadera cordialitat i tranquil·litat. Veig que encara no apareix, aquest any, ni amb el ni amb ningú, l'inevitable "bruit" d'abus, bruit de comunicació, plè d'absurds.

18 d'octubre, ~~dijous~~ dissabte

M'esforço per escriure alguna cosa.

- No puc.

25 d'octubre, diumenge

Començament de curs.

El dilluns 6 vaig vindre a Barcelona. El dijous començaven les classes. El diumenge 11, a Reus, fins el dilluns, altre cop aquí, ja fins acabar el mes. Però fins el dissabte passat, 18 d'octubre, no vaig començar la feina.

Es important això, primer perquè poca cosa més he de poder dir, i després perquè aquests dies són dades per les "dades" de la meua situació interior.

M'és difícil descriure'm tots aquests dies, com va ésser-me ho el diumenge passat. Pensaria en una buidor interior - i en part és veritat -, però més aviat és que no puc plantejar-me el joc

de forces que obren en el meu interior.
Molt secretament, el meu viure és in-
carnat sense estridències. Per això,
dubto entre dir: serenitat, o dir: ab-
sència. Llevíssim estat d'"estrangement".
Però anem als fets.

La primera setmana và trans-
còrrer com el que era: un pont entre
un diumenge i un diumenge. El més
normal: incapacitat per una apreheu-
sió reposada. A l'hotel, o vagant
amb en Costafreda (les tonteries que
vaig escriure aquí) o vagant sim-
plement.

Al tres, el diumenge, llarguíssim
viatge. Misèria humana, la de "cada
ú", abundantment existent: un guants
blancs "per fer l'efecte", aquell home
de bigoti i dispa i mitjons blancs
caragolats, i la pell horrenda del
fetitxe indi, tan segura de si ma-
teixa i de que tenia dret a pro-
testar - i no sí que haqués protestat!

Vaig prendre de l'Institut Fran-
cès "Bergelon" de Simenon i "Homo viator"

això és
anterior!
de la set-
mana an-
terior.

de Marcel. Impressionat pel primer
anais d'aquest llibre "Moi et autrui",
d'una experiència tan semblant
a la meua de l'etern novembre.

El diumenge a la tarda, altre
cop cap aquí. Al teu, altre cop, l'ab-
urditat d'un matrimoni amb una
criatura, però més a la superfície. No
obstant, al teu sempre he estat inten-
sament en contacte, amb els deures
o amb mi mateix.

Per l'Universitat, sense alegria
de tornar a veure els amics, sense
interès per les claus. Negror. Gana.
Lluitant, un moment, amb el llatí
oblidat, amb l'avoriment i la
falta de quelcom.

El diumenge, dormint a l'Hotel
Europa, en una habitació infame. Fàs-
tic i por de les bèsties. Pol·lució. El
dilluns a l'Hotel Viena. El dimarts,
a la dispersa. Brutícia, fàstic, por de
les bèsties.

Pròleg a la "Colonie Pénitentiaire"
de Kafka, d'una experiència tan

similars a la d'abril i maig d'aquest any.

El divendres, prol·lució.

El dissabte al matí, negror, enorme; gana, record de la nit anterior.

Però, després de dinar, ridiculament, va tornar la "petita empenya" amb la digestió satisfactòria. A la tarda, començat a treballar el Uatí; i, els dies següents, sense interrupció, treball, reposadament.

Vagues converses amb en Costa-Peda, ja anequible.

Tranquil·litat, amb la vaga consciència de la banalització. Als moments lliures de la feina, tampoc he pogut llegir altra cosa que l'infame folletí de Steeman.

*

He escrit més aviat per "encadenar"; no sé si ho he conseguit.

Hauria de copiar els textos importants de Marcel i el prologuista de Kafka. No sé si podré fer-ho.

En definitiva, sembla que havent-ho revolucionat - o millor, aclarit - tot, ja no em quedés res més a fer. "Idiotie" de la vida, tan enormement concreta, per un home mana distret.

Distracció: aquesta és la paraula. Distracció mana insuperable.

27, dilluns

Encenc el llum per anotar una impressió més ben situada, més desllusada del buit que envolta l'anterior i la meua vida tots aquests dies.

Mis encanyit quelcom se m'ha acostat al cor, i he pogut veure palpablement el que ja fa temps que em rondava però que no conseguia fer-me patent: no tinc sentiments, no dispenso del que, en definitiva, ha orientat la meua vida - apart l'afany de rabes - fins ara, que sembla que la lucidesa m'ho entorboleixi pedament tot.

Primària sensació de "brutícia" amb els amics; sense cordialitat; tristesa - més aviat absència de la vida. El meu

últim enamorament feta amb en M., tan de-
mena enfonsat.

Brutícia: es a dir, comptes a miuri
en la meua inutilitat davant d'ells. Dis-
tincia, evocació; però sense esperança de
que tingui terme; més aviat, quedar més
entès, - després, inútils - del que jo voldria,
perquè quelcom de bell recordo, però que
jo no els podria donar, ni penso ja
en buscar-los-li - perquè ja no ho es-
pero: pedres, conent d'aire, bruna.

La vida tan evidentment misera-
ble, tan miserable, tan miserable; mi-
serable en aquest moment que escriu, en
aquest paper, aquest tempte que sento,
aquesta conversa a l'habitació del
costat, en aquest xoriço que he menjat,
en aquestes set hores que dormí dormint;
tan evident de que és així, sense vol-
ta de full. Però tan llunyana, per-
què és massa evident, perquè és
definitiva, perquè res puc concloure
més enllà de l'absurditat de l'evidèn-
cia, perquè en definitiva no m'inter-
porta gens, perquè l'oblido o l'ac-
cepto sense necessitat d'una cosa

o de l'altra, per què tota la meua vida
és això i, així, tot me la fa misera-
ble, però tot me la fa acceptar i res,
(per què tot és això) me la fa rebutjar.
Galimaties per dir el segt: la meua
vida està limitada a totes aquestes coses
concretes i el meu esperit no la trans-
cendeix en res. És exactament el que
és: escriure en una llibreta - i potser
una quantitat de records, que només
són prejudicis, per què tot és panat
i si el panat és pròxim per ésser
impuls o càrrega, esperança o rewor-
diment. El panat només, em la escriu-
re i em la buscar en el fons: un
panat massa ample per una vida
tan estreta. Un panat, pel deuení, tan
esquemàtic, tan poc cordial - tan horri-
blement panat, oblidat.

28, dimarts

Conversa amb en Castellet. Ens hem acostat tot el possible al tò de la realitat, és dir de veure, sense vels lírics ni mentides "plena de pietat", la fundamentabilitat del que anotava a l'altre. Però no és directament d'això que hem parlat; l'important, no obstant, és que existís la possibilitat de parlar-ne sense semblar monstrosos; el que s'hi compté.

Probablement és ell qui ha situat bé les qüestions. En tot cas, hem parlat amb realitat de la realitat; possiblement, amb ningú (fora, potser, del Gabriel - i amb el Gabriel, amb tanta interfeirència de prejudicis no prou abandonats!), amb ningú, deia, he pogut parlar veient palpablement que era comprès (i ningú m'ha parlat ~~de manera~~ incompreensible oferint-me la realitat, ^{i a mi} com amb en Castellet, avui.

A més, aquesta conversa - o, millor dit, la intel·ligència d'en Castellet, més que poc hem arribat a dir a fons - m'ha ajudat, només per que tot hi estava ben situat, a elevar-me una mica més sobre del meu desconcert i a situar les qüestions tal com les veig situades en moments de més comprensió. És

a dir: li he preguntat com veia que es podia
estar autènticament entregat a les preocu-
pacions socials. Després ha comptat de què
es tractava, és a dir, ha comptat en que
riudament es podia — més, era el usual —
estar-ne allunyat i veure homies, com
a mi ara em passa, això tan concret
que és la meua vida, tallada i estallada
al mig de la societat, fins a ignorar-la. A-
vora s'ha pogut dir una cosa més: que
la preocupació per la societat, com a
preocupació general i personal és, de mo-
ment, allò que no existeix. Existeix l'am-
bició de poder del polític; existeix el tre-
ball neutre i impersonal del científic;
no t'hi cap evidència d'existència de la
persona que anuncia en la seva val-
ració la ^{valoració de la} societat. I llavors?

(dimecres) No recordo com, varem parlar a
la qüestió del "fer" personal: i em va sem-
blar que estava allí on jo mateix estava
fa dos anys. Quin optimisme, eucaris, sobre
els valors!

Ell. — Aquests dies m'ha preocupat intensament
la qüestió del meu valor. Si es val, dedico

en una entesa absoluta a l'obra a fer; i no, plejar.

10. - Com? Suicidant-se?

- Sí...

- Sí, però jo no crec en la mort personal. La mort és un tall exterior a la vida; és un acabament, no és una condició.

- Però ni no és per fer, per viure per una cosa que tingui sentit, què fer de la vida?

- Sempre, a l'últim moment, queda alguna cosa. La vida és "més vida". La vida es desborda a si mateixa. En el moment de la "definitiva" desesperació, l'home està vivint, encara: pot encendre una cigareta.

- Però si la vida ha d'ésser això, és el moment de increpar a Déu i dir-li: Bé, ja n'hi ha prou! Ya está bé!... Potser que ens posem una mica en raó!...

- Naturalment.

La conversa no és exactament això, i potser això no és el més valuós que varem dir, però és el més característic.

- El suïcidi - vaig dir jo - no justifica. La mort és exterior a la vida i no podem incloure-la en la responsabilitat humana; no és un acte que estigui a la seva disposició.

Entre la mort i la vida no hi ha alternativa.
La mort està més curta de tota alternativa;
la mort no és un suprem equivalent de
la vida, sino la negació brutal d'aquesta.
I al mateix temps, la mort està "per sota"
del que és l'home. És un retirar-li la
terra; és, en certa manera, deslligar-lo del
que "és", del que el reté i el concreta. Ara,
quin resultat verdader té aquesta deslliguença?
Immortalitat? Fantasia, això... Utopia, que
és el contrari de l'home.

I la nostra vida? En Castellet va dir-los:
"No fotem res". Com m'he submergit en l'ab-
surd? Amb tanta tranquil·litat!

To. - Hi va haver una època que no podia
estudiar. To em veia que era comés
una qüestió psicològica, falta de voluntat,
o el que fos. Però després vaig veure que no;
que el que necessitava era, més al llarg,
una justificació de tota vida i de la vida
d'estudiant, precisament. Vaig perdre un
any - i més. Ara, més o menys, estudio. Però
no vaig trobar la justificació.

Era això el que volia dir en Castellet.
Era exactament la qüestió que em "cobria"

elavors. Després, vaig ascendir cap a un món més il·luminat, més concret, però encara més absurd. Aquest absurd sense paleta de la vida quotidiana. Tampoc cap pràcticisme en la nostra conversa. És a dir, el més rognent: les preocupacions autèntiques i decisives tan ofertes, com habituals, casi banalitzades per l'evidència. La realitat profunda desfet en onets que comptaven com un mercat ~~militat~~ les monedes: imple-re ollam denarium, sense arrodonar tant la boca, feins de vells "aficionats" al comerç.

dijous, 30

Copio els títols importants de: Jean Starobinski, prefaci a "La colonie pénitentiaire" de Kafka, ~~subtrahent el que més m'afecta:~~

Un homme ici se voit dévorer. Le pouvoir de constater ne lui est pas retiré. Une lucidité supérieure lui est donnée, en même temps que le mal - et l'on est presque tenté de croire que la lucidité et le mal ne font qu'un. Le regard sur soi provoque l'approfondissement de la blessure: Kafka est victime de sa lucidité. tout se passe comme si la connaissance

de moi étroit une circonstance aggravante. Mais le désir de justification ne cesse d'exiger la connaissance de moi. L'inversion du regard paraît comporter chez Kafka une damnation incapable de se délivrer d'elle-même : explorer le mal c'est en fin de comptes susciter le mal et lui donner de nouvelles armes. Pour le saisir il faut commencer par l'observer. Or, il est déjà inséparable dans le regard qui observe. Kafka ne le sait que trop. Il en veut terriblement à la connaissance, mais il ne peut lui échapper. Il a beau dire que la connaissance du bien et du mal nous a été donnée une fois pour toutes et que c'est folie de vouloir l'approfondir. Inutile de s'évertuer sur la connaissance, affirme-t-il ; l'important est d'avoir la force d'agir en conformité avec cette science du bien et du mal que nous possédons par le péché originel. Mais, en fait, Kafka cherchera toujours du secours auprès de cette part de conscience qu'il suppose encore libre, non altérée par le mal ; il cherchera toujours une connaissance qui transcende la partie de lui-

même qui lui a été aliénée. Cette conscience, cette surveillance supérieure est chez lui extraordinairement puissante. Elle est tentée de croire que rien ne lui échappe et qu'il lui est donné d'assister au diable tout entier, de la cause originelle au terme dernier. Seulement elle ne tarde pas à sentir qu'elle n'est pas où elle devrait être; elle se sent elle-même dans l'insécurité. Il y a quelque chose qui la sape, elle ignore quoi; il y a quelque chose qui l'entraîne à la dérive, et elle se sent soudain incapable de constater ce qui se passe en vérité il y a toujours lieu de craindre que tout ce qui se laisse apercevoir ne soit rien en regard de ce qui arrive dans l'invisible. Il faudrait toujours soupçonner autre chose en dehors de ce qui on voit, — une décision hostile derrière des murs étanches. Ainsi l'angoisse entretient-elle perpétuellement son angoisse par le pressentiment qu'il se passe ailleurs quelque chose qui le regarde de façon capitale. Mais son soupçon se porte comme fatalement dans une fautive direction: Dès l'instant où le malheur

révèle sa nature, il est déjà pleinement ir-
remédiable. Tout apparaît inutile et
ridicule dans la vision rétrospective. Il
n'y a jamais qu'imprévoyance de la
part de celui qui succombe. Il est à
lui-même son propre piège. Mais cependant
on voit tout cela.

.... Ce qui hante Kafka, c'est le sen-
timent d'une absence. Son destin se joue
sans lui. Comment le saisir? "La vie
est une perpétuelle déviation qui ne nous
permet même pas de prendre conscience
du sens dont elle s'écarte". (Il y a
donc un sens, mais il est perdu.)
L'une des plus cruelles conséquences de
la faiblesse et de la déréliction du
héros, dans les fictions de Kafka, c'est
qu'il ne cesse jamais de croire à l'im-
portance de ses démarches multipliées
dans l'univers visible, alors que son
sort est réglé (ou négligé, ce qui est
pire) hors de sa vue.

"Rien ne me manque, hormis
moi-même." A la base de l'expé-
rience intérieure de Kafka se trouve le
sentiment d'une frustration. Quelque

chère fait défaut; l'unité n'est pas; la réalité n'est pas. Une rupture s'est produite. Le moi n'est pas dans son intégralité; le monde est divisé. Il y a un écart entre l'homme et lui-même, il y a un abîme entre l'homme et la hauteur. Tout est plein d'obstacles. Il faudrait partir d'ici, rejoindre autre chose. Que veut Kafka? Un monde différent? Non, il ne demande qu'à être admis dans le monde. Ce n'est pas une réalité nouvelle qu'il lui faut. Ce qui l'entoure n'est pas la réalité, il veut seulement (seulement!) toucher la réalité entière, s'ouvrir un avenir dans la plénitude de l'existence. Kafka souffre d'être maintenu dans les limbes. Tout l'y repousse: la faiblesse et la maladie, la solitude, la puissance dominante du père, et peut-être aussi une certaine terreur devant les responsabilités de la vie. "Ma vie est l'he-nitiation devant la naissance." (Comment ne pas penser ici au "nous ne sommes pas au monde" de Rimbaud?). Sur le bord d'une marge d'absence, Kafka,

éprouve que sa vie porte le caractère de provisoire. Rien n'a encore été commencé, et il se sent déjà proche de sa fin. Il attend - de lui-même - un événement qui soit enfin un commencement absolu....

..... Kafka sait que le clivage essentielle dépend de lui. Mais encore s'agit-il de pouvoir, de n'être point retenu par les puissances d'inertie..... Il lui faut échapper à la fatalité du regard sur soi-même : c'est par ce regard qu'il se sent immobilisé..... Et c'est là le plus cruel : se trouver pétrifié, à l'extérieur de la "vraie vie", mais les yeux fixés sur elle.....

..... Le vrai nom de cet état de rupture, la vraie cause de cette insurmontable distance, c'est le péché : et c'est en même temps l'absurde. Le péché et la privation de l'être ; l'absurde et la privation du sens. L'absurde est le corollaire du péché. L'être et le sens, sont irréparables, et c'est dans la "vie" qu'ils sont réunis.

Excellent, aquest prefaci. He copiat el que es refereix millor a la meua experiència de l'abril i maig (sobretot la primera meitat; la resta és interpretació). Però voldria copiar-lo tot. M'aconsejo, encara que sigui tan poc, amb les quatre o cinc dades fonamentals:

"L'home dans le péché est divisé et c'est en même temps l'univers qui est divisé. De toutes les divisions qu'il éprouve, le plus essentiel est l'antagonisme qui oppose le temps et l'éternité: le temps exclu de l'éternité, l'éternité exclue du temps, - deux réalités fermées sur elles-mêmes et inconciliables. Le problème se pose en termes d'existence: le moi temporel se connaît déchu de sa détermination éternelle, condamné à vivre en dehors de son identité, et de sa validité dernière, à l'état de fragment. L'existence est réduite en lambeaux par une temporalité discontinue. La condition d'une fidélité profonde lui échappe sans cesse,.....

..... Il faut se justifier ou être justifié;.....
Que la justification vienne de nous-mêmes, ou de la transcendance, c'est toujours pour la même réconciliation qu'elle est

attendue, et cette réconciliation donnera,
l'unité en intégrant le temps à l'éternité,
mais sans annuler aucun des deux
termes, antagonistes.....

.... Nous vivons dans un monde où tout
est égal.....

... Mais Kafka... n'accepte jamais. Un
monde où tout est équivalent, est pour
lui un monde de damnation, et s'il
est certain qu'il appréhende autour de
lui, il ne consent pas à le reconnaître
pour déprécié. Ce monde est d'une
fausseté insoutenable, il faut le briser
pour en découvrir un autre.....

.... L'homme qui a pris conscience
de l'absurde est mis en demeure de
devenir héros, ou le contraire absolu du
héros, c'est-à-dire contre-héros. L'ab-
surdité peut devenir le prétexte d'un
héroïsme arrogant et d'une attitude
froide désespérée: il ne reste pour l'hom-
me qu'à annuler péremptoirement tout l'ar-
bitraire de chacun de ses actes, au
nom d'une liberté et d'une conscience
sans autre objet qu'elle-même... Kaf.

Ra n'est pas parmi ceux-là. Contre-héros, il l'est encore moins... Le contre-héros est exprimé par ce qui lui arrive; son existence est constituée par la série des événements qu'il subit; tout lui arrive, même ses actes, les plus violents. Ce n'est pas qu'il soit passif, mais il ne vit que par accident. Incapable d'intérioriser le moindre de ses actes, tout lui vient de l'extérieur et tout le persécute. Il est "beau faire"; mais par l'accident, il n'est capable d'aucun mouvement qui l'exprime authentiquement et qui émane du centre d'une volonté responsable. Nul de ses gestes qui lui appartienne, nul de ses gestes qu'il ne soit presque aussitôt tenté de déavouer: il ne se reconnaît jamais dans son comportement. La volonté elle-même n'est pas en dehors du champ d'action de l'absurde. Dès lors, cet homme voit à tout coup la disparition de lui-même et la conscience de son appartenance lui échapper; il est condamné à demeurer étranger à soi et étranger-indifférent - au monde.

..... Kafka s'obstine inébranlablement

à lutt^{er}... ^{... pour rejoindre le sens...} Il combat pour guérir la rupture et retrouver la communion avec la partie absente... Il a les yeux fixés sur son but; il lui importe avant tout de connaître et de remplir un mandat inconditionnel. Une responsabilité capitale lui est imposée, et il se soumet à l'obligation: il est à lui-même son devoir impéri. La tâche qui lui est imposée, c'est un devoir.

..... Franz Kafka ne possède pas la foi, elle représente pour lui une indivisibilité quasi inespérée, mais capitale. A ses yeux, la foi est conjecturale et par essence incompréhensible; elle lui est, en un certain sens, absurde, mais l'absurde de la foi est d'une tout autre valeur que l'absurde dont le corrélatif se nomme péché: l'absurde de la foi représente une intense relation d'au-delà rationnel, tandis que l'absurde du péché est l'indice d'une relation brisée. Mais la différence capitale, c'est que l'absurde de la foi ne comporte pas la privation du sens, mais au contraire sa restitution. Et de ce fait, la fatalité

omniprésente et ravageante du péché n'est plus
qu'un dragon vaincu sous la lance triom-
phante de la liberté responsable.

..... L'être est "en vue", mais la possibilité
de périr demeure toujours imminente. Le fait
de vivre, nous sa forme la plus simple et
la plus nue, en vient à représenter aux
yeux de K. un immense acte de foi; c'est
là pour lui cette précieuse victoire qui n'est
jamais acquise et qui doit être à chaque
instant confirmée.

Després, analitza l'estil i la matèria
imaginativa; en primer lloc, el tema del
cos; pacà del coneixement; després la jus-
tícia: igualment pacà, per la víctima i
pel justificador, el jutge. I, per últim:
la Construcció. No volem de l'unitat
interior, sino de la unitat humana; pacà.
Hi ha a tot arreu una fonamental "fissura".

Al "Journal intime", quins textos ad-
mirables! Alguns cosa, almenys:

21. 18 octobre. Quau bien même le fond
de mon être serait tellement misérable, et
s'il était même, "à tout prendre" (surtout

si l'on considère la faiblesse de ma volonté),
le plus misérable de la terre, il ne faut
pourtant demeurer avec lui et chercher à
atteindre avec lui le bien supérieur, même
au sens personnel où je l'entends. Et c'est
vide sophistique que de prétendre : on ne
peut atteindre de cette manière qu'un
seul résultat, et ce résultat représente
de ce fait le bien supérieur, et c'est le
désespoir.

17 octobre. Je ne crois pas qu'il y ait
des gens dont la situation intérieure soit
comparable à la mienne, rien ne
m'empêche toutefois d'imaginer des
hommes ainsi faits. Mais qu'il y ait
perpétuellement autour d'eux ce même
orbiculaire secret qui tourne autour de
ma tête, c'est ce dont je n'arrive pas
même à imaginer la possibilité.

18 octobre. On peut fort bien imaginer
que la splendeur de la vie existe cen-
tout de chaque homme, dans sa plé-
nitude entière et toujours prête, mais
voilée, en profondeur, invisible, très é-
loignée. Mais elle est là, si hostile,

ni rétro, ni monde. Qu'on l'invoque par le mot juste, par le nom juste et alors elle apparaît. C'est le caractère de la magie, qui n'est pas création, mais invocation.

19 oct. Celui qui, - vivant -, ne parvient pas à avoir raison de sa vie, une de ses mains lui est nécessaire pour défendre un peu son destin contre le désespoir, - il n'y réussit que très imparfaitement -, mais, de l'autre main, il peut inscrire ce qu'il voit sous les nues, car il voit autre chose et bien plus que les autres; n'est-il pas vrai qu'il est mort en pleine vie, et il est le véritable survivant.

On présuppose ici que pour le combat contre le désespoir, il n'a pas besoin de ses deux mains, et de plus qu'il n'en a.

30 oct. L'étonnement, l'indéchiffrable énigme de ne pas périr, d'être guidé silencieusement. On se sent prouvé à cette absurdité: "Moi pour ma part, j'aurais péri depuis longtemps". Moi pour ma part.

Et velerà... Slegciyo rápidamente el final del volum. Lectura inútil. Però ja n'hic's nou.

Deixo també el llibre de Marcel. El primer
anais és interessantíssim i hauria de llegir-
lo un altre cop; però el deus, són confusos
i incomprendibles. Tinc pena de pensar a una altra
cosa — i no és qüestió tampoc de que
eu dediqui a meditar sobre la vida!

Més aviat em sembla que m'he equivo-
cat copiant tot això.

Penso, no obstant, meude'ls una altra
vegada, més tard.

Reus, dissabte, 1^a de nov., Totsants

Reprene el tràfic de Kafka: disponibilitat; res encara no ha començat. - Totx la meua vida.

Estan voltat de "realitat" i sentir-se "al marge"; i no pugues ni excusar-li, - sobretot, no pugues ni excusar-li. Sentir-se inferior, per què el món és miserable, per què cada dia és només la successió de "fautes" hores, - ni tant sols les vint-i-quatre, ni tant sols d'unes grante hores. Respectuós...

Terror d'afirmar, de jutjar. Pense de vegades que fóis per mana lucidesa, per què n'és constitutivament un "aguafiestas"; en primer lloc per mi mateix.

Fred, gelid, i tan incomprensivament espectador.

D'aquí la necessitat d'una durís-sima realitat.

Pense que ni em digues: "Imagina't que et..." Però això és el que no m'he dit mai. Probablement és el contrari del que mai hagi dit.

Barcelona, dimecres, 5

A Reus, veig llegir el "Zadig". Subtil, és clar, irònic; prodigiosament bé escrit: una lleugria tan "feta" i que el mateix temps es crea, vivíssimament expressiva, rotunda. En giro cap als clàssics. Però, de literatura informe - i sense "convicció".

El dilema, al tren, acabat "Kapputt." Tan imaginatiu; el centre està en la submissió anguiladora de la guerra en el fons del món skudhalià i proustià, tan Europa Central, encara que de França i Itàlia; fins a la prodigiosa arbitrarietat ^{al voluntat de} ~~de~~ Isabel Colonna, que és la pedra de toc del llibre. L'experiència del "Kapputtas" d'Europa, vàlida.

Ahí, "Paludes". Verdader. Totes tan "Zornual", ficats entre uns. No he apreciat com l'altre vegada la lleugria, incerta i pàgil.

Conversa amb en Grewé. Retrobat el tò i el ritme dels "graus" dies. Recollit tota l'experiència, amb conclusions magnífiques, - que oblidaré

aviat, per submergir-me altre cop en la
incertitud i l'absurd. Ja ara no arribo
a situar clarament el centre de la
qüestió.

Tan rica, la vida, des d'aquesta vi-
sió! Espero pugues desenvolupar-te més.

Dilluns, 10 de novembre

Tenís un pà i dos talls de pernil que
haviem d'acabar-se aviat per què el pà
s'asseca. He convidat en Costafeda, en
part per ésser-li simpàtic; i, quan ja
s'havia treuat un queixal, i semblava que
no quedava res més a fer ("estupor"). He
fet, per fer alguna cosa, aquesta llibreta.
Tan reussit! I ben reussitament (què
podia fer-li? ~~Al cap a la fi~~, te-
nia confiança en ell.) s'ha llegit a-
questa, - i l'altra; però unmei el que li
interessava. Be', això últim; ben encasat:
mana autofàgia per què no em vagi
bé que algú no estigui disposat a
consentir-la; sobretot, a ajudar-la.

I a mida que ell anava llegint
~~per a aconseguir un cert nombre de redacció~~
~~és un cas de pèrdua de pes, jo m'anava~~
veient, progressivament, reduït, - en un
món altre cop tan real - a la meua
bogeria. Sentir-se existir! Quan he
vist la pederàstia, jo m'he vist tam-
bé, amb els seus ulls i amb els meus
pleus del record del sopricament, tan

inevitablement partit de pederàstia... Com un
glop de llàgrimes m'ha pujat la desespera-
ció i la recança d'aquest amor insatisfet,
casi ofegat ja a forces d'inhibició. "T'ai
l'âme tremblante". Aups i aups...; i jo, vois,
i en Costafreda allí al davant. (Espere
l'exploració lírica: je pleure...)

Per què cal que busqui dir més
clar això: que...? Però, com sempre, ho
analitzaré i ho auré escrivint aquí, per
què tothom pugui adonar-se, com en
Costafreda, de que estic mort.

Te ne suis "plus" une jeune fille per
sentir-me emocionat per qui en Costafe-
da "sàpiga". Si he tingut algun dubte he
estat per prudència: que allò no acabés
malament. Però en Costafreda és tan
real, tan viu, que no m'ha costat
mana fer-li confiança. I he encetat.

L'important era que en Costafe-
da m'agafés i em deixés desfet entre
les seves mans. Quina magnífica vita-
litat! M'he sentit suficientment sub-
mergit dintre d'ell, cari despreciat per
una mirada, molt més elevada, que
no tenia necessitat de provar-se en mi

per saber molt més que jo. El primer moment de desconart l'ha superat desseguida i, sense ocupar-se de mi, s'ha ocupat meravellósament de mi; parlant ell, només amb la seva seguretat, he tornat a veure el món.

Aquesta falta de contacte amb les coses, la meua bogeria, és el que he pogut veure avui més clar que mai. Una paret entre les coses i jo i tan ocupat només de mi que tota misada a les coses em sembla horrorosament falsa. En canvi, avui he vist clar el que ja sospitava: que aquesta paret no cal que existeixi, no existeix amb en Costapeda, per exemple, només per que ell és viu.

Li he demanat que jo sempre així, amb mi. Tan bon noi! No sé si l'estimo a ell o a qui estimo; però sento que ara estimo ~~no~~ algú.

Us estimo a vosaltres, persones pèdicament desconeguts, i m'ofego d'estimar-vos.

Ara tinc a estar aquí, vol, a "casa meua",
iestic inclinat a oblidar el més important
de l'experiència d'avui. Tinc a estar amb
el meu jo, vigilant per què no tinc a la
vida. Però vull dir com m'he aban-
donat a en Costapeda i m'he sentit
entre les seves mans com una criatura,
- i aquest és el sentiment; que, no
obstant sentir-me tan jo-joia-deli-deli-
-i-més-important estigui a la dis-
posició d'en Costapeda, i el plaer
de que ell em maleuenci i la
gratitud infantil, l'entusiasme (tan
semblant al que hauria pogut sentir a
08 anys encara per un bon amic -
més-gran-que-jo-que-dolçament-
aconella) que em va creixent per
ell. L'estimo, tan sí, amb la seva
franguesa i la seva brutalitat i
la seva dolçor, i el seu riure i
els seus cabells esbullats, ~~el~~ i el seu ca-
minar nerviós. L'estimo per què
és l'únic que existeix i si ell no e-
xistís jo estaria mort. I és ell el que
mana. ~~(una veu i una paraula i una paraula i una paraula)~~

~~seleccionant un moment idèntic~~ En sento en ridícul; però...

Probablement, però, només l'estimo
mentre l'imagino tal com ha estat avui.
La meua devoió per ell...

~~Passava un moment de gran calma i de
paus que aquests moments que aquests moments
m'acabaven de batre'm amb el pal de demés!~~

He vist com devorava l'auro amb
petons i abraçades. m'he sentit sub-
mergit en el frig de que hi hagi van-
deses que arrosseguin en una carn
fendre tota la tintera del món. Déu
meu, sentia entre les cames aquest cos
que no és peix ni és niuol, que és
una llàgrima sense nom per que
el mar és negre i ~~el mar~~ la follia té
~~nom!~~ nom!

Ornament, 11

3 hords

T'estimo, i t'estimo humiliadament.
Voldria servir-te, recollir el que llen-
cis pel teu canui, tindre només dret
a veure't tal com ets; res més, no-
més el que ets. Si escriu això potres
per que ho llegeixis, és que t'estimo,

i quan la ploma seubla que vol ^{caure'm} abandonar
vostre dels dits, per què no es pot dir que el
món plora, és que t'estimo. Però és difícil
que t'ho digui, per què t'estimo i no sabré
humiliar-me. Hauries de saber que unió
vull dir-t'ho, i humiliar-me; que no t'he
de demanar res per mi, que unió vull
que jo sigui per tu lliurement, amorosament.
Però tinc por d'humiliar-me, per què no
vull perdre la llibertat d'estimar-te.

Fins ahir et veig veure pedament,
però és que no podia estimar. Però ara t'es-
timo, t'estimo.

I jo tot ho sabia, tot, i ho sabia tan-
tíssim! Sabia que estava mort i que no ^{sera} el
mateix el món, a la nit, abans d'ador-
mir-me, i el món de fora, el del carrer
i el diari i els amics sense llum. Sa-
bia que tot encaixava malament i que
jo estava mort; que es plora i es plora
i es plora i que jo no en sabia res; i
que es viu prodigiosament i que a
uní ningú em cridava per acompanyar-
los, - però perquè estava mort. Que tothom

em tractava amb respecte i que ningú
m'hauria donat un cop de peny, -
però que ~~no~~ era per què ~~ningú~~ ^{ningú} pensava
en abraçar-me.

Vull enfonsar-me en la bogeria d'es-
brantar-te, per què estimo els ocells. Vull
ésser i ésser (oh, quin plor que vull
ésser!) per què les mans espores de
no pensar en ésser galta. I el nívol,
i el pos que lladra, i aquesta tardor
que riu - oh, com riu! - i que es
mor per què plora. Deixa'm ésser no-
més la pols del teu son, i que el
ball duri fins a la matinada. He
romiat els homes l'un davant de
l'altre i eren molts i eren més
encara i tots les dones reien per
què el "jam" era allí! Jam-Jam!
~~iiiiiiiiiiiiiiiiiiii~~

... A la matinada, tots els ocells esta-
ren morts.

6 hords Ah!, parle-moi de toi, et, si l'on vient te déranger (car personne ne viendra pour moi), dis-leur que vous dormez chez vous et qu'ils auraient tort d'avoir à y redire.

Tu m'as parlé de cet ami qui est resté inconnu. - Je suis cet ami. Prends-moi, quitte à m'abandonner quand je ne pourrais plus suffire, - mais je saurai bien m'accrocher.

LES NOUVELLES NOURRITURES

Aquesta inconsciência de la joia:

"Adam neuf, c'est moi qui baptise aujourd'hui. Cette rivière, c'est ma wife; cette ombre voyageuse, c'est mon sommeil; cet enfant nu, c'est mon désir. Parle chant de l'oiseau, mon amour prend voix. Mon cœur bourdonne dans cette ruche d'abeilles. Se-plaçable horizon, vois ma limite; sous l'oblique rayon, tu t'écartes encore, tu t'imprecises, tu bleuis." p. 19.

Consciência d'airò:

"La vie peut être plus belle que ne le consentent les hommes. La sagesse n'est pas dans la raison, mais dans l'amour. Ah!"

j'ai vécu trop prudemment jusqu'à ce jour. Il faut être sans lois pour écouter la loi nouvelle. O délivrance! O liberté! Jusqu'où mon désir peut s'étendre, là j'irai. O toi que j'aime, viens avec moi; je te porterai jusque-là; que tu puisses plus loin encore." p. 22.

Es necessari desllimarse d'un mateix; així mateix, de l'època:

"Te passe outre", p. 21.

Per què:

"(Ah! qui délivrera mon esprit des lourdes chaînes de la logique?) Ma plus sincère émotion, dès que je l'exprime, est faussée." p. 21.

Però, per què. Per què aquesta eterna "contrainte"? És fàcil dir: desllimança. Però no ho és tant saber el que representa, saber que:

"La peur de trébucher cramponne notre esprit à la rampe de la logique." p. 32.

En canvi la veritat és que:

"Me voici tout contraint par mon passé. Par un geste, aujourd'hui, que

ce que j'étais hier ne détermine. Mais celui
que je suis en cet instant, subit, fugace, irrem-
plaçable, s'échappe...

Ah! pouvoir échapper à moi-même!
Te bondirais pas-dessus la contrainte où
le respect de moi m'a nourri. Ma na-
vire est ouverte aux vents. Ah! lève
l'ancre, et pour la plus téméraire aven-
ture... Et que cela ne traîne pas à consé-
quence pour demain.

.....

Quel vent de mer ou de montagne
emportera ton essor, ma pensée? Oiseau
bleu, frémissant et battant de l'aile,
tu restes sur cette extrême roche escar-
pée; aussi loins que peut te porter le
présent, tu t'avances, et de tout ton
regard déjà tu t'élanças, tu t'évades
dans l'avenir.

O inquiétudes nouvelles! Questions
pas encore posées!... Mon tourment d'hier
m'a lavé; j'en ai surélevé l'aveu-
tume; je n'y crois plus; et je me pen-
che sur le gouffre avenir sans vestige.
Vents de l'abîme, emportez-moi!

En realitat, és que l'home és lliure.
Així:

"Je ne pancei fort lieu de certitude, dès
lors que j'ai acquis celle-ci, que l'esprit
de l'homme ne peut en avoir." p. 93

El 7o:

"Je sens bien, à travers ma diversité,
une constance; ce que je sens divers c'est
toujours moi. Mais précisément parce-
que je sais et sens qu'elle existe, cette
constance, pourquoi chercher à l'obte-
nir?" p. 115.

Lliure, lliure; encara que es faci
el que no és natural (117). No hi
ha res que ens obligui:

"Il est bien peu de monstres qui
méritent la peur que nous en avons.

Monstres enfantés par la peur -
peur de la nuit et peur de la clarté;
peur de la mort et peur de la
vie; peur des autres et peur de soi;
peur du diable et peur de Dieu -
vous ne nous en imposerez plus.

Mais nous vivons encore sous le règne
des croquemittaines. Qui donc a dit

que la crainte de Dieu étroit le commencement de la sagesse. Imprudente sagesse, la vraie, tu commences où finit la crainte, et tu nous enseignes la vie." 125.

Tot és fals, que no sigui una veritat creada per l'amor, pel goig de l'home. I el goig és la verdadera vida. Tot el deuen comença amb la prudència, amb l'exigència de seguretats "necessàries", és a dir, amb la mort del goig. El goig va creant la realitat, gratuïtament amb la força d'ell mateix, i no necessita ésser demostrat. És la única vida: "je sens, donc je suis." Ara, el goig és l'única moral i, en certa manera, l'única responsabilitat (122). La necessitat d'entendre la joia arreu. Fer-ne una vocació.

El goig és, en definitiva, la vida mateixa. No s'ha de tenir por, ja que amb el goig s'adquireix la vida (el tacte amb les coses), que és l'única veritat. (Que no hi hagi consciència? Però, i quina millor consciència que la de viure?)

10 1/2, al llit

~~Costapeda, necesse est te hoc legere.
Eucora que equi una bromia pleu-
nica, no dic aui pli que etic alegre. Es-
tic content d'estimer te i de que el meu
dumon trist i desesperat ^{canon} d'aquesta tardor
sigui ara alegre. Estic content de que
deu m'haig regalat la seva existèn-
cia, per que fessis el que vingués
fet mai, que es creas que de nou. Ja
no ploro més, però se abis i avui tra-
llorat es pli que ara tinguis alegre.~~

Dimecres, 12

La sorpresa de sentir-me ofegat d'amor,
és el que abis i abans d'abis volia escriure.
Aquesta estranya navegació de l'ànim, el
cor rabiósament feliç de tristesa. Estanys
després de tants mesos d'oblit, després de
tants dies i més dies que només reregar
el meu esperit l'anàlisi dissecador. L'euro-
me estrangera de sentir-se de nou viure:
calia que haves arribat a un punt
foll de inhibició per què d'això me
n'arriues l'oblit.

Recordo amb guina fèria, als quinze anys, vaig començar a desfer-me d'aquest sentiment; tan sofriment, però tan felicitat! Vaig guanyar, cal reconèixer-ho; però amb aquest guany vaig perdre-ho tot.

Fins aquest estiu encara vaig conservar almenys un vague recort, que de tant en tant encara em dominava, de que el món podria ésser envoltat de pena o alegria, de desig i amor. Fins i tot, ~~abans~~ l'hivern que vaig ésser a Reus, ~~amb els meus companys~~ ~~històrics~~ ~~representants~~ ~~de~~ ~~la~~ ~~regió~~ ~~de~~ ~~la~~ ~~Catalunya~~ representava el moment d'enderrocament, si, però també la confiança ^{en} ~~amb~~ els valors, l'entusiasme decidit i l'esperança envers la nova llum, la nova revelació, ~~novia~~ però prenyada del panat, de la immensurable herència; aquelles monegades furioses, rabioses, al món fals, aquell suïcidi era la destrucció necessària pel Cèssar futur.

Sobretot, en aquesta època recordo la meua recança del país dels dies i del panat perdut. Cada hora amb el seu pes de pena, la seva mort (la mort

tan pròxima de tots aquells dies; cada dia la seva mort diferent...) deixava el seu dolor ^(fet) d'absurd i d'oblit, de petites esperances i de presents fracassos; cada dia, cada dia. L'obsessió de la vida, tan irremediablement passada, i oblidada, i aquell nivell de fàstic i d'inquietud, i aquella mort.

I, no obstant, tot allò estava passat de la pasta dels romans; tot ^{al-} ~~menys~~ ^{menys} ~~menys~~ era el reflexe del món perdut, de la vida "en allée"; de la Ciutat-bènjeta. Era encara, almenys, tot això: - Catilina.

I després, no era encara l'hora, no; al contrari, després era la veritat. Tot el que va pujar-me llavors, era el que calia, i molt més encara.

Perdono, doncs, tota la meua vida, menys aquests últims sis mesos.

No compreneu com ha estat possible. En tot cas, vaig arribar a veure-ho clar: no quedava res a fer, i era que estava mort. Però no era suficient veure-ho clar; agudíssimament dormia, era només

pedra, corrent d'aire, brossa d'erem.

Dijous, 13 de novembre

El llibre que ahir havia d'escriure era: CONTRA LA POR O LES RAONS DEL COR (150pp). Però, o s'escriu amb sang o tot és retòrica. Parlant objectivament, les raons del cor no són res més que la justificació de la vida sentimental, la més absurda, la més incontrolada, però tan plena de "raons"!

Per exemple, ~~capgordament~~ a-
brau de nyors he anat a l'Ateneu, cau-
sat del Processal, enduent-me la gramà-
tica llatina, per fellejar-la una mica, i
per veure en Cortafreda. Tot avui havia
pràcticament oblidat el meu amor: marca dis-
tint, ocupat₂ (lavor ho he vist), però
ja començava a estranyar-me. He vist,
però, anegut al seu estat, com les
suavis onades de sentiment que em
venien de la seva presència, ~~excessives~~
~~convulso~~ se les enduïen ellà, lluny
de mi, les oracions completes. El meu
amor era només possible en els intervals
de respiració que em deixaven els ut.

Es mana idiota, per Déu!

Direm, doncs, que els sentiments són abundants i incontrolats. Però sense ells la vida no és més que "un conte d'imbècils explicat per un idiota" (Will dixit, en bona fe). Ahir, llegint els troços que vaig copiar dels prólegs de Starobinski al llibre de Kafka, m'en vaig adonar.

El que ha desaparegut és la tremedintat de l'experiència del diàluc. Una experiència nova és sempre, si és prou forta, una irrupció d'una nova realitat en el ~~monde~~ complex espiritual, de forma que aquest en queda trastornat i vacil·lant. És, però, per les forces d'una evidència autèntica. (Potser seria millor dir que en tota experiència que no sigui una comprovació' distreta de la nostra indiferència, hi ha d'haver aquest trastorn.)

És important és que totes les bones queden remogudes; el trastorn s'estén a tot el conjunt de l'esperit. (I, puisc que nous sommes philosophes, comprovarem que aquí, altra vegada

da, es manifesta la "facticitat" de tota realitat: altre cop el que és, és només el que s'opereix, - altre cop, l'experiència d'un moment és un absolut, - el que nosaltres riguem és només el que ens és donat d'ésser. ~~¶~~ Poter més aviat és confús, ~~¶~~ tot això.)

Per mi, tot era només l'evidència de la vida d'en Costafreda; la constant manifestació de valors que era tot el que deia o feia; per això era el món tan real, viu; I, sobretot, jo mateix, lliurat enterament a les seves mans; deslliurat, amb cada paraula d'ell, de les meves inhibicions; de fruit i recreat, amb cada una de les seves actituds i paraules.

Poter quedaria més clar així: com si molt de temps haves estat vacil·lant, malalt de vèrtig, en el límit de la terra, davant de l'espai nu, a punt de caure, el xoc amb la vibrant realitat d'en Costafreda (^{xoc} només possible quan el vi aprofundís de la meua, precisament per què d'aquesta manera quedàvem l'un davant de l'altre, ~~¶~~ sense mans coixins endolciders)

~~apuntava~~ el xoc, després, amb la vida
que allí vivia, va precipitar-me al fons,
al fons, de mi mateix, cap a l'últim
de la meua resistència, fins a retrobar-me
verdades - i desaparegut per una veritat
~~tant~~ tan completament oposada a la ~~meua~~
d'aquella altra vida, que mana en
mirarem. Amb això era la vida d'ell
la que regia, definitiva, perfecte, davant
de la meua, per sobre la meua, després
en l'~~innumerable~~ innumerable laberint,
perduda en el fracàs. I era l'entrega
total del "mi-mème" ~~al~~ despreciat,
al seu bon ~~voler~~ voler, el que en
lliurava aquella evidència, aquella
realitat de la realitat d'ell. Sen-
tir, pensar, a través d'ell, ésser a
través d'ell, gràcies a ell. Descobrir
el món a través d'ell, amb els
seus ulls, amb la força d'un ull
nou i immensament savi - per què
immensament viu.

Em sembla que ara ha quedat
més clar. M'interessava no oblidar-ho,
això.

Al sortir de l'Ateneu, he acompanyat en Costafreda.

Ja el matí he notat com em tractava amb molt delicadíssima consideració. Voldria saber d'altre on li ha vingut això. Suposo, és clar, que l'ocasió és la mateixa del meu enamurament; però voldria saber, per què? En tot cas, very lovely, m'ha dit ara que hauríem d'anar algun dia al cine. El dissabte hem quedat en trencar un altre queixal, i alguna cosa més. Moi, pour ma part, vous savez, je ne désire autre chose.

Divendres, 14

12 migdia Seguint l'explicació d'ahir:

Hi va haver un moment, aquell vespre - erem al carrer Tallers, i recordo aquella aera humida i el reflex del fanal i la gent vacil·lant - que em va dir, amb tota naturalitat: "Ets una desgràcia". I que jo, amb plena convicció vaig respondre, com si només per qui ell ho deia ho veia: "Sí, ve una desgràcia". Identificat amb ell, deí del seu món em veia, tan perdut, desfet,

dissonant, amb l'extravagància d'una vida fracassada; i el que ell deia em submergia del tot en l'evidència.

Ara, ja aquella ~~vet~~ mateixa nit, al trobar-me altre cop sol, aquí, escrivint en aquesta llibreta, vaig notar la refluència del mi mateix de sempre, restament enemic. I tots aquests dies he estat sentint que m'allunyava d'en Costafreda, i la necessitat de que em tornés a prendre, i em tornés a desfer, entregant-me el seu món. Ara, el meu amor ja és una cosa prima i vacil·lant i el record d'aquell vespre el m'acurja del de mi mateix, sense la meravellosa inconsciència i, al mateix temps, evidència de llavors.

- Així, aquell home és el teu pare?, dius un fill al teu pare.

"Aquell home"... El ~~meu~~ pare ha ^{creuat} ~~viscut~~ ja en un altre món i el pecat de la seva mare aquest món l'ha anat perdent, submergint en els seus hàbits, notes fins i tot envoltant-la de porig

nou, de nous interessos, - d'oblit. En tot cas, nel pare, "aquell home" està fora d'ell, és un atzar ^{prosor} una mica inquietant, que, no obstant, el traïec de la seva vida, els uegocis, els fills, ^{i tots els seus records,} (no deixen considerar. "Aquell home" és només un home entre tants, potser una mica ^{més} singular ~~amb tants~~, molt pur.

En canvi, el fill és encara lliure. Li ha vingut aviat, abans d'ésser res, l'ésser fill del seu pare, i net d'"aquell home". Singular situació. Compreneu que pel seu pare, "aquell home" ja no sigui sense cosa. Però, i per ell? Haurà de lligar el el que ha trobat deslligat? Està prou lliure del pare per què pugui estar a prop de l'avi. Més, és ell que l'únic que pot sentir-se neutral amb l'avi, i que pot donar a la sang el que és de la sang seua que, com ^{pu} al seu pare, la sang hagi de cedir davant d'altres motius, davant d'un món que justificadament la rebutja. Que farà? Al fill - al net - li ha estat donat de fundar el seu llinatge i donarà un pare al seu pare.

~~Però, si el fill - el nét - mor, que
passarà?~~

Però, si el fill - el nét - mor, que
passarà?...

Diumenge, 16 de novembre

De vegades ~~meu~~ ~~meu~~ ~~meu~~ ~~meu~~ ~~meu~~
queda reparat dels deus i llavors, és quan
no hi ha manera de tenir-lo al costat.
Insociable, agressiu, i tan indiferent: tot
queda desfet abans de que arribi a acor-
tar-se-li, no hi ha camí per on atènyer-lo,
no deixa res, als deus, segur, neutral,
que uneixi, que dissimuli, que tranquil·litzi;
és impossible encunçar la distància.

El que passa és que ni un moment vaig
deixar de veure'l així i no vaig arribar
a comprendre-ho. Sempre el veia amb
por, amb el temor de que, de nou, em
desfés, despreciats, tots els meus intents
d'aproximació.

Sé ara com és, això. Però ni així,
al seu costat, en els moments d'èxtasi,
puc pensar en suprimir aquest de tot.
És una distància constitutiva, és allò

mateix que el fa viure i que té d'admirable
el que el separa de mi', de tothom, del
món.

Tan profundament dintre de si mateix!
Sento que és excepcional; és ell l'únic
que m'ha estat donat de conèixer que tén-
gui, senzillament, força de viure. Allí
hi ha una vida, una terrible vida, en
contacte amb si mateixa, una plenitud
incomparable de vida. El que té d'ad-
mirable és res menys que el seu geni,
que el transporta, el domina, m'el
pren, — i que m'el fa més admi-
rable encara, — però que m'el pren.

L'important és que, veient això, no
puc, de cap manera, pensar en fer-ne
un motiu de goig per mi'; no puc, de
cap manera, estimar-lo per això. Sento
que és tan prodigiosament extraordinari,
que completament em posaria al seu
servei per tot el que ell (només ell, Déu
meu!) hauria de fer, per ell, només per
el. ~~Perquè~~ ^{I, no obstant,} ~~estimar-lo~~ ^{el}
que m'el fa estimar està molt més en-
çà de la seva verdadera obra. L'estimo

mentre pot tenir contacte amb mi, men-
tre es comuniqui, encara que ~~pot~~^{sigui} només
per estar contra mi. En canvi, d'altre
manera no el puc veure, encara que
si ell m'ho accepta, he de fer-ho tot
per el, per aquest ell que jo - que - l'es-
tima no pot veure.

Naturalment, així com només
estimo una part d'ell, ~~tant i de mi~~^{el meu jo que}
jo - que - l'estima no és tot el meu jo.
Es una altre jo, més profund, que gràcies
a ell és despertat, és aconduït vers
la verdadera vida, - i es posa al seu
servei per servir-la; per què ell te la
verdadera vida - i jo no.

I tot això no és xerrameca, encara
que ho sembli, perquè no se' escriure. He
sentit que era decisiu aquest moment, que
és l' instant de la màxima responsabil-
litat, que era el que no es podia de
cap manera deixar per més tard. Aquesta
decisió de posar-me al seu servei (un
més viciós que el gris, en definitiva
contingent i despreciable, d'estimar-lo)
la preuc en el que depençgui de mi.

mana. En tot cas, després d'haver estat, abans i després de ropar, mig producte de histèria esperant trobar en Costapeda a l'Ateneu, ara estic fred, oblidat, obrent. Volia entregar-li aquesta llibreta. Molt del que he escrit aquests dies, inconscientment, ho hauré escrit per què ell ho llegirí. Però, existeix un Costapeda? No ho sé ben bé. Hauré de preguntar-li-ho demà. I sento que demà tornaria a existir mana, a fer-me desfer d'"amor" amb la ~~+~~ boca plena d'"estimat, estimat, estimat". Poter ja començaré ara. Per un moment m'hauré oblidat de que existia el sentiment, de que es pot ésser viu, i m'he vist moments d'imbècilitat.

I, no obstant, el sentiment d'aquesta tarda m'hauria fet donar-ho tot per ell, per Alfonso Costapeda, poeta, Poeta, prodigiós, déu dels homes.

Imbècil, imbècil !!!

Silens, 17 de novembre 1947

Això s'ha acabat. Ja he comprat la nova llibreta i aquesta acaba en forma de desgràcia vinent. Pento que fins que comenci l'altre hauràs de passar uns quants dies, -o hauré de canviar molt. (I, no obstant, no m'estranyaria començar de nou. És veritat que amb en Cortázar, que ja no "estimo", totes aquestes coses tenen per mi més sentit i potser m'anofregaré altre cop a renovar-les. En el fons, potser hi hà la infame satisfacció del que el meu jo imbècil en diu "saber de la vida". Escrivue, escrivue, i que sembli que quedi bé! Quina penya!)

Conclusió? El sentiment, en realitat, és de que això acaba malament només perquè he fracassat unes planes. Hauria estat tan bonic pogues dir allò tan bonic que vaig sentir! - amb una gran satisfacció de sentir-lo. Però aquest final

ha estat molt lleig iestic veient
que estic escrivint imbecilitats i
val més que ho lleugi a la pen-
nyeta però m'agrada escriure que
estic imbecilitats i per veure que
me desprecia però qui potes així
quedo bé i taran taran

Sacudiu-me la brutícia. El
càr és que no crec en res espe-
rior. Per això no puc lleugar
això o no escrive-ho o intento
clarificar-ho i donar-me una
fórmula maca. És necessari que
jo ràpiga i ràpiga i ràpiga que
el que jo ve només és això
i ni tan sols és una despen-
ció només és anar escrivint
i no té cap objecte però penso
que potes demà estar curat i
no m'importa gens el que senti
per què tanpoc és qüestió de que
la penyeta es xapi el dit.
Ni tan sols una para que tün-
gui un accent noble i què
és la noblesa miqui m'ho

dià. Estic awaiting d'èmer boip
peio no ho conseguico. Mei avrat
tot això èi ben jove interessant. Si
no havéi escrit tota aquesta rebuanc,
havada tanpox avui haviéi
escrit res i ni no vegéi el fra-
càs de l'últim que vaig escriure
no escrivís així.

Avui he volgut dir a en Costa-
fuda el que abis vaig volguer
escriure. He quedat en ridícul -
peio jo no l'he sentit. En tot
càs silenci. Poter l'he posat en
mala situació i valia meio no
haver ho dit. Què respondre a
una persona que et diu que
està al teu servei? En té un
gran respecte (al p i al cap
vom un noi que val molt, ve-
ritat? I ho demostram, ca-
ram, ho demostram! I al que no
vol adonar-se'n, li ho fem veure
per forces!). peio no em té
el meio petit afecte. Oh! no
em lamento (no vull quedar me-
lament, us ho dic en secret...).

novel·la constata, i em vaig greu per
què gualter vol dir torçer i esti-
mar-lo i a estar decidit a l'úl-
tim extrem per ell i veia tan
magnífica la nostra amistat.
Pel deuen es poden dir coses molt
boniques amb ell i amb en Castellet
però ell és l'únic que no estàs
atent ni no li dona la gana,
i no deixa tranquil, així. En Cas-
tellet sí, és molt ben educat,
però que m'importa. Ah!, però
m'interessa estar bé amb aquest
gent intel·lectual i sembla que la
nova amistat queda molt bé.

La nau d'època? De moment no
hi hà jerarquia. Ni puc torçer-me
en mi mateix i no pensar en res
més que en les "Confessions" o la
sintaxis llatina. Adieu, adieu, no
sé què pensarà deuen.

Cette brillante chambre, si neuve, si douce, si blanche, si bruyante, et tous les bras s'étendent pour éteindre l'espoir!

Ta tristesse à éprouver la mort, voilà que t'en éloigne un vers de Mallarmé.

Maintenant, ta sérieuse passion, elle ne peut être plus qu'un tour de force soutenu entre le vide et la mort.

Amuse-toi, va! Mais, doucement.

Aluny de tota intimitat, absent al meu sentiment i a la bohèmia espiritual d'en Cortufeda i en Fenaut, he passat a questa retornada sol, en companyia només d'un nou arbitari estil de tranquil·litat, del luxe, del paper blanc, el vestit ben tallat, la cara neta.

"Juliette au pays des hommes", tan incinuant pel que sap deliciosament comprendre, com una demostració de simpatia personal pel lector que sap entendre. Gaire d'una erudició transformada en poesia: la cultura que és un estil

conscient de vida. Fi de cultura.

El dimecres a la nit, a casa en Cuixart, per veure la seva pintura. Excel·lent i franca imaginació, sentit de la nerviosa meravella, Wonderland.

El dijous a la tarda, l'exposició d'en Mercadé i després a casa en Rogent, on hi havia en Ribó i na Clementina. La pintura d'en Rogent, plena de "magnificència": brillant, gojosa. La passió d'en Ribó, lleugera a una distància d'esperança, en un món "volgut".

El divendres a la nit, concert del Palau de la Música. Anàmbari, enemic de l'escàndol, precís i lleure, acariciant enèrgicament una voluntat estètica.

Ahí també, al vespre, amb Rudi, sobre la seva angèl·licitat: pur, incomprensiblement, fins a arribar a sospitar; - esquerdes en una porcel·lana.

I avui, a casa seva, amb uns àlbums de Dufy, Matisse, Chagall, i el seu piano, i la seva canço i l'a-

leniàny enderivat.

Recordava així la meua frustració de l'any passat (perdut davant mateix d'en fer pent, l'únic hauguit-litrader); i em vaig adonar de que ara he estat alguna vegada capaç de viure amb traques i normalment de viure citul·lenament. Consciència d'aquesta superació.

Consciència, també, del perill; és que ja no hi hà cres noves i lenu que una altra vegada això s'enguldi per una ^{parlació} ~~rehabilitació~~ dels límits enfors de la consciència, ara viva i este-nada i rica; per un écartelement entre el donat que s'emportreix i l'esperat que es sublimi.

En realitat, potser tot ho hà de nostindre l'èxit en el cultiu del jardí. Tulipans d'Holanda, ordre et beauté... És, per tant, una qüestió de prestigi personal.

Diria a en Costafreda:

- Ja n'estic tip del desordre que, home, m'opereixes! Ja veus que és per tu, potes, que el que acabo d'escriure t'és ganes d'èsser despreciat. Però al mateix temps ho he escrit amb ganes i sabent que, almenys, era el que de millor podia fer. Sento encara la repugnància que el desordre va en perjudici-me, sobretot en Ferrant. N'he de tenir res d'enfonsar-me en aquest desordre vostre? Seria cavallenc; és cavallenc el que fereix de la bellesa, de la bondat, de tots els valors, apoderant-vos-en i utilitzant-los barrejats per la vostra falsetut retòrica -: compensació de ressentits.

Cree, sens dubte!, en alguns casos millor. Això és el que jo vull oporir-te la situació passada, el que em va fer estrany, el que jo esperava de tu l'últim dissabte. Però vull quedar depaodat, ~~perquè~~ i inconscientment vull veure que no

tenia allò volució. És així, ara ho veig
clar; esteu en un carreró sense sortida;
estiu (per què en Fenaut, de moment,
no val una penyeteta), he, mentre no
t'adonis de que el conflicte no té
en si cap valor, que és un estat
"buet", inusual, estiu, deia, perdut, fins
del canvi ~~total~~ val, incapaç de nobles
i sacrifici, unió capaç de paròdis.
I, no obstant, la gran qualitat huma-
na que teniu! Però això és un afer que
a mi no m'ha d'interessar; al-
menys, mentre no torni a agafar
confiança en tu, mentre unió rã-
puga, ires impertinent i grosses,
grosses per amb allò que no és
el plor; miserable, per dolç que sigui.

El que m'interessava dir-te és
que, del desordre, ja n'estic tip. ja
en tinc prou. Adieu. No obstant, espero
del canvi que porta el temps.

23-XI-47

Galantment amic de tu mateix, et vas oferint els infinits plaers d'una vida tan cada a la cambra, del dia i la nit, fins i tot, sense disposada, sense recors obscurs, sense brutícia absorbent.

Tens una pila de llibres sobre la taula i hi ha els que has llegit i els que pensen llegir i, fins i tot, els que, aïlladament (i sabent que no t'interessen gens) haurien d'estudiar. Tens el rellotje, i el tabac regularment comprat a 12 ptes. la pastilla, el paper de fumar, les cerilles... Tens a l'armari la cartera i allí dins les adreces dels amics, diversament subtils, apassionats o divertits.

Saps que pot esperar-te una sèrie d'atencions plenes de meravelles, catalogades, ordenades, observacions i descobertes; o l'Ulises, "tota una cultura"; o la traducció grega, o el dret civil.

I hi ha el Jaeger, i Burckhardt i els versos d'en Ribera. Davant de la

finestra, una llum sana envoltz la terra dis-
ponció a esgotar Sant Pau, o Goethe, o el
misteri de la font desconeguda. Diversament
amics, subtils, apassionats, intel·ligents
hi ha al teu davant - i només cal es-
collir -, sense impaciència, tots els grans
esperits que esperen revivre dintre teu,
i que tu, l'un darrera l'altre i poc
a poc, aniràs penetrant.

Sense impaciència. Desprecia el
xoc nerviós, - i el veu nou nefast. Però
tampoc hauràs de deixar per més tard
res del que ara s'et presenti, o se
timpers t'exigeixi. Aquesta felicitat està
feta d'ordre, de disciplina; d'una
disponció voluntària a la felicitat, amb
escepticisme envers les experiències tran-
scendents; amb submissió, independent
de tota crítica o de qualsevol inquietat
divina, a l'immensable perfecció
dels avantpassats, del món recreat
en els homes, a llur tremolors
llums.

Veus possible, no obstant, que et de-

fugi la vida, que la forma que vols donar-li t'obndrili pel seu contingut, que no entenguis el que sepeixis.

2' important és que t'oblidis de tu mateix, que no permetis els intermediaris. Però d'on s'auria renouant l'experiència? D'on tindràs la capacitat d'envisar'?

Es tracta de ben obrir els ulls, de que res se t'adorui, - però de que no et forci a obrir-los, per què només s'et presentaria el buit.

No et deixis dominar per un reflexe estípid, per una necessitat, per l'antipatia, - però abandona't sempre. Has de saber sempre d'on ve la molestia, i cedis, no impacientar-te; i mai has d'impedir que l'impressió s'et presenti.

Abandona't, abandona't sempre, no vulguis canviar mai res del que és, a tra o a dintre teu. Però no perdís consciència de tu. No dormis.

Tan pur, en Rudi, per què no té consciència de la culpa. "— Vols vindre a casa nova?" I allí han estat fins a $\frac{2}{4}$ de 8 del matí, abandonats l'un a l'altre, unint les dues aigües. Flotaven dos objectes extravagants: eren els dos "jo"; al matí els vestíem, quan l'últim vigilant busca l'ensenyada clau de casa seva, i el seu llit; quan tots els galls ja han cantat.

Potes de que hagi canviat de llibreta de nen el nou tò d'aquest diari; com, de que es neixi, depèn el que es mori.

Potes del tò d'aquest diari depèn d'tò de la nova vida: satisfacció o protesta, èxit o fracàs. La ploma suau o la letxa infame.

27 - XI - 47

fontiana que llegia al Pret Civil d'en
Bouet que Palmer practicava la ~~ma-~~ ma-
nobració a viroseccionista (que consisteix
en un fenolet introduït entre els clavos),
i en vaig escórrer.

12 - XII - 47

Molt poques ganes d'escriure aquí. Deí de l'últim dia que vaneig fer-ho, no he tingut cap retorn vers la naturalesa vital, la tristesa, el desconcert; he seguit, més deixatada, i menys nerviosa, en la situació que en aquesta llibreta comença a descobrir-se.

No tinc res a dir sobre mi. He seguit amb les idees que aquí s'iniciaven i que, en la conversa amb en Paco (fidelitat!) i per altres ocasions, han anat prenent cos i amplitut. Però seria incapaç de donar-li el petit impuls necessari per objectivar-lo; tanpoc, de tot el que he fet aquests dies vull escriure'n res (i valdria la pena) perquè estic segur de fer-hi mal.

Massa "natural", potser, encara, ~~tanmateix~~ desviat de mi mateix, no sé llançar-me al carrer i em quedo al llindar, contemplador distret i serià. Fora què hi hagi, ja, de no esperar res, i de fer-ho tot; només la voluntat de fer-ho.

30-XII-42

Penses, per escriure'm a mi mateix. Hauria volgut escriure a en Costureda, però no tinc paper ni sobre decenta i sembla que quelcòm m' exigeixi, no obstant, ~~conserve~~ que aprofiti la situació aquesta, que conservi la davallada de coses per dir - i que no sé què son, per mi. Incapacitat per la reflexió, en uns dies que semblen plens de realitat. M' l'avarícia per escriure abandonat a l'atzar.

Ho veig, potes, així: llençat enfora, abandonat a les coses "magnífiques". Recordo el que em deia en C.: que ~~hinc~~ encara jo, almenys, tinc interès per moltes coses. Efectivament. Però no sé si, encara, no s'em ~~desferien~~ desferien en cendres, si prenguéis quelcòm d'altre que deixaria veure entre elles; si volgués reflexionar-hi i lligar-les al meu jo, personalment. És a dir, si volgués escriure'n el que n'he fet per mi.

Rarament (els primers fulls d'aquesta llibreta) he tingut a l'escriure la sensació d'un enriquiment, d'uns

objectivació autèntica de les meves intencions.
Sempre, la sensació a què m'he referit:
cendres, misèria. He pensat que fóra ue-
cenari (i això no ho puc prendre com
a "bò") creure prou en un mateix per
pugues fer de la pròpia vida un espec-
tacle: inconsciència, insisteixo. No obstant,
he escrit, - per què? Difícil, dir-ho, ara.

Fà que veig pensar que, per passar
de l'exclusiva presència conscient d'un
mateix, sol, a la consciència d'un
mateix actuant, acompanyat, és a
dir, actuant de veres sobre algunes coses,
i de veres plenament submergit en
l'actuació era necessari la interven-
ció de la voluntat. Volgues construïr-
se la vida, amb la màxima conscièn-
cia. Però no enc que conseguís res,
llavors, m'han volgut pensar fins el fons
aquesta actitud. Era qüestió de reconstruir
el món, volguent-ue un exteriorisme, di-
bruir-ue pròpiament i conscientment la
perfecció.

Ara, aquests dies, he tingut temps
per reacostumar-ue a la riguesa. A-

quell món tan absolutament acabat! Però no he tingut un moment per reflexionar, per treure'n una conclusió, per aconseguir creure formular-me bé i amb seguretat una direcció.

També fa puc veure pensar que era qüestió de 'acceptar, cada vegada devorats pel panat, oblidats successivament, tots els instants, les successives modificacions en les guals, en el fons, sembla que el q. cauvi, el que es ha transformi, no sigui el meu món, si no jo mateix. Però, impossible: sembla que sigui necessària una direcció, una disciplina, una veritat.

En tot cas, es pot dir d'aquesta manera que he passat aquests dies. He anat fent, sense desdoblament de cap classe, el que m'ha vingut de fer. No és necessari que digui què he fet, no té importància. Si he pensat en mi mateix, i bastant novint, ha estat més aïllat per abandonar-me a la inspiració dels records, ~~deca~~ ^{amb} tranquil·litat, ~~manera~~ reconciliat amb el

present i el passat i sense ansietat pel futur. Però qualcun hi hà d'esquerdat, ho se'.

No em diverteix gens el meu jo, i fa molt de temps (no se' ni mai he fet altre cosa) que hoestic intentant. No mana, jo em diverteixo, encara, quan, de vegades, sembla que ja no existeixi.

En el futur, el que jo voldria és dir això una mica més ben dit i clar. Descriure-ho impersonalment, amb objectivitat i ben analitzat. És per això que escric.

Però el que ara ha anat rajant amb tranquil·litat, si volgués precisar-ho i tenir-hi a la llum totes les implicacions i al·lusions, tot el que no arriba a ésser dit, desequilibraria i desrealitzaria. No sabria què dir, i ressentiment.

31-XII-47

Juristeixo: el tacis a l'escriure aquí em
produeix ressentiment.

Es impossible que pugui, d'un seul jet, dir
tot el que tinc al davant quan em desporto
a escriure. Ni tampoc que aconseguirí una
expressió objectiva (A més: qui sap què vo-
len dir les paraules?). Per això he de fa-
cessar cada vegada.

No obstant, se' com hauria d'escriure
per escriure bé. No ignoro a qui m'ex-
poro, abandonant-me a una elocució di-
recte i que no suggereix ni es "compasa"
vers un efecte. Tinc consciència de
les condicions d'una expressió objectiva.
Però no puc volguer-la. Per què?

Sembla (al viure, a l'escriure) que
estigui submergit en tot el manejable
per la vida, entre els objectes, com
si la consciència fos ella mateixa
un de tants objectes. No arribo a
retirar-me; per objectivar, per unir-
me dividit del món, individual: doble
moviment. [És important que, així

submergit, tot té una evidència incomparable; no l'evidència, però, (accepto l'expressió, però sense presumir-ne) de les idees "clares i distintes", si no^o quelcom de molt menys abstracte, ~~de més~~ que es pot dir "real"; és a dir, una evidència vital, d'existència: totes les coses són i són així, per què estan amb la nova vida, no per què en s'ajuga, en senti res, sino per què senzillament existixen. A més, de tal manera, que aquesta evidència es converteix en terme de comparació per qualsevol altre evidència, per molt més rica i exaltant que ngui, com l'evidència verdadera i incuestionable, la de la verdadera realitat de la vida, l'evidència natural autènticament, la que el món que és proporcions quan res més no hi hi introdueix, perturbadorament. Això és, exactament: no hi ha res més que el que hi ha. Ara, el que hi ha sembla que no és lícit imaginar-lo diferent, per què impugna la convicció vital de que

ei tal com és.

Aquest món que té aquesta evidència
és, no obstant, un món pobre, sense
incitacions, desarticulat, en certa manera
absurd. Quan s'intenta fer-li alguns
coses es desfà en un pus prudent
i noves comunicacions, - o revela - nàusees.

Es fugisser, insegur: és perillós per-
turbar-lo. És perillós volguer-lo com-
prendre, observar-lo: té noves una
cara cap enfors i, per dintre, noves.

Amb ell, si es vol conservar la
tranquil·litat, és necessari viure-li
sense fer res més que viure-li: lle-
gir, dormir, viure, estudiar. I la-
vors encara es manté tranquil.

Però, perillós volguer veure's ^{la imitació} lle-
gint, dormint, rient! Iavors ~~se~~

s'escapa com un xinxé prudent,
regalimant líquid fètid que nuen-
da.

És un món aplanat, sense je-
rarquia. Tot està en el mateix
nivell, tot pot ésser central, però
mai ho és res de veres, per

necessitat interna, de tal manera que tot ho organitzo, si no ocasionalment, per l'atac de la vida.

Es un món sense misteri, sense futur, sense veles, sense la gran pressió de la vida ardent.

I sensació de que és un eugany, una estufa. De que la vida pot ésser alta cosa, més profunda, més rica, més ampla, més mòvil. De que es té al davant un panorama immensable, quan el que podria ésser és el més nou paisatge.]

Tornant al que anava a dir, a través d'aquesta digressió: la sensació fundamental és de que hi ha un acord perfecte entre el que "així" és i la consciència. El meu jo i tot el que comporta és exactament el que hi ha fora a cada moment. No conté res de peculiar, de propi. No espera res, no apunta ni tendeix a res. És, així. No puc agafar-me a res que justifiqui un esforç, un propòsit. No puc volguer depassar l'estat

o la situació natural per atavessarla
d'alguna manera. Se' com escriure's
bé, però no puc volguer escriure
bé.

Per què? No crec en res. Per què?
No crec en mi mateix. No m'e-
mocióna sentís-me viure; éi la va-
nilitat absoluta.

22-II-1948

Si, puc escriure altre cop aquí, totes aquestes coses que em passen: puc continuar el meu diari. Potser és vergonyosa aquesta indecisió, fins i tot en saber si t'hi sentit el que "ja" estic fent i que res m'obliga a fer, no obstant. No arribo a pensar que ningú necessàriament "trouve le lieu et la formule"; no arribo a tant. Però, a la meua edat, amb tots aquests anys que es presumeixen d'experiència al meu darrera, em sento en ridícul de no poder oferir més que aquesta indecisió. I, amb tot, potser en això també m'equivoco. Què sé jo dels demés? Què puc creure i què puc endevinar de la resta de vida? En general de tota aquesta gent tan ocupada no-més puc creure que la tenen oblidada. Com a mi, s'els ha escapat, però sóc jo qui ho sé de mi mateix.

Així, doncs, escric el meu diari. Casi dos mesos he estat sense escriure res en aquesta libreta. Amb una mica d'imaginació, tot aquest temps resultaria una història divertida: tot doncs

tombarelles - i així es fan les pel·lícules de riu. Puc fer-ho, puc no fer-ho: no ho faig. No m'enganyo: em falta la 'imaginació'.

Després, aquests dos mesos de silenci semblarien misteriosos, quan ja els hegi oblidat. Què hauré fet tot aquest temps? En dos mesos es poden fer tantes coses! això sembla de fóra; però és que no s'haurà comprovat dia darrera dia, que no es pot fer res, que no es fa res.

I dir això tampoc és gaire cosa més que fer e' imbècil.

Necessito destruir successivament tot el que faig i totes les meves destruccions.

